

v Prostředním Lánově z 1. února 1935 a vycházel tudíž zřejmě z toho, že výdělečná neschopnost st-lova je touto zprávou prokázána. Otázka, kdy a v jakém stupni st-l se stal neschopným k výdělku, jest otázkou skutkovou, kterou nss může přezkoumati jen s hlediska § 6 zákona o nss č. 164/1937 Sb., t. j. jenom potud, zda totiž závěr žal. úřadu má dostatečný podklad ve spisech a byl-li podklad pro tento závěr procesně bezvadně zjištěn. Ze správních spisů je patrné, že žal. úřad konal v tomto směru sice šetření, avšak výsledek tohoto šetření nesdělil st-li, takže st-l neměl ve správním řízení příležitosti, aby k tomuto výsledku úředního šetření zaujal stanovisko. Tím byla porušena stěžejní zásada správního řízení, a nezbylo proto než nař. rozhodnutí zrušiti.

Č. 14.005.

Pojišťovací právo: Při posuzování otázky, zda nastala invalidita ve smyslu § 17 pens. zákona č. 26/1929 Sb., nelze jako irelevantní vyloučiti okolnost, že zaměstnanec vykonává dále své dosavadní zaměstnání.

(Nález z 9. prosince 1937 č. 6390/35-5.)

Prejudikatura: Boh. A 12.773/37.

Věc: Vilém K. v Podmoklech proti rozh. min. soc. péče z 23. září 1935 o pensijním pojištění.

Výrok: Naříkané rozhodnutí se zrušuje.

Důvody: Úřadovna B Všeobecného pensijního ústavu v Praze prohlásila na základě ohlášky, která došla k ní 28. května 1932 a byla jí zaslána firmou A. E. G. Elektrizitäts-A. G. v Podmoklech, výměrem z 2. června 1932 st-le v jeho zaměstnání u této firmy v době od 17. května 1932 za pojištěním povinna a předepsala příslušné pojistné. Po obnoveném řízení podle § 130 zákona č. 26/1929 Sb. zrušila Úřadovna B výměrem z 2. června 1933 řečený svůj výměr z toho důvodu, že dodatečně bylo zjištěno, že st-l byl již invalidní v době ohlášky k pensijnímu pojištění, takže jeho ohláška, učiněná po vzniku pojistného případu, podle § 5 cit. zákona byla neúčinná.

Odvoláním, jež z tohoto výměru podala firma i st-l, zem. úřad v Praze nevyhověl. V důvodech bylo v podstatě uvedeno, že podle lékařského posudku důvěrného lékaře nositele pojištění, jehož názor byl potvrzen zdravotním oddělením zem. úřadu v Praze, nastala invalidita st-le před 17. květnem 1932, ohláška k pojištění došla teprve 28. května 1932, tedy v době, kdy st-l byl již invalidní, a byla proto podle § 5 odst. 5 zákona č. 26/1929 Sb. bezúčinná.

Nař. rozhodnutím min. soc. péče dalším odvoláním firmy a st-le nevyhovělo.

Stížnost podanou na toto rozhodnutí uznal nss důvodnou z těchto úvah:

Jádrem sporu jest otázka, zda ohláška k pensijnímu pojištění st-le, zaměstnaného u firmy A. E. G. Elektrizitäts-A. G. v Podmoklech, učiněná u Úřadovny B Všeobecného pensijního ústavu v Praze dne 28. května 1932, na základě níž byl st-l prohlášen za povinna pensijním pojištěním, byla účinná či nikoli.

Podle § 5 odst. 5 zákona č. 26/1929 Sb. jsou po vzniku pojistného případu veškeré ohlášky neúčinné, leč že nastal pojistný případ ve lhůtě stanovené pro podání ohlášky. Vzhledem k tomu je pro řešení dnešního sporu rozhodno, byla-li řečená ohláška učiněna před nebo po vzniku pojistného případu. Pojistným případem ve smyslu cit. pensijního zákona sluší pak rozuměti skutečnost, kterou vzniká nárok pojištěncův na invalidní důchod, jsou-li jeho předpoklady stanovené tímto zákonem splněny. Při posuzování otázky invalidity nelze vycházeti z pojmu invalidity podle sociálně pojišťovacích zákonů, jak zato má podle obsahu nař. rozhodnutí žal. min., nýbrž — ježto jde o otázku invalidity ve smyslu pensijního zákona č. 26/1929 Sb. — výhradně jen z jejího pojmu tak, jak lze se ho dopátrati z ustanovení tohoto zákona. Sedes materiae pro řešení této otázky jsou pak ustanovení § 17 cit. zákona.

Podle § 17 odst. 1 nárok na invalidní důchod má pojištěnec trvale nezpůsobilý k výkonu svého povolání. Nezpůsobilý k výkonu povolání jest, kdo pro tělesnou nebo duševní vadu nebo pro slabost tělesných nebo duševních sil nemůže dále zastávati povinnosti svého povolání ani jiného povolání, přiměřeného dosavadnímu povolání, způsobu, jakým byl v něm zaměstnán, jeho postavení v něm, jakož i jeho praktickému a teoretickému vzdělání. Z tohoto znění zákonného ustanovení vyplývá, že pensijní zákon zde předpokládá skutečný stav, spočívající v tom, že pojištěnec svého povolání vykonávati nemůže. Pro tento skutečný stav bude tedy při zkoumání otázky invalidity především rozhodno, zda pojištěnec své povolání neztenčeně fakticky vykonává. Teprve kdyby byla na sporu otázka, jde-li kvalitativně skutečně o neztenčené vykonávání onoho povolání, mohla by se objeviti potřeba tuto skutečnost zjistiti lékařským posudkem.

Z tohoto gramatického výkladu zákona, čerpaného ze slovního jeho znění, které při interpretaci je především rozhodné, plyne, že při posuzování otázky, nastala-li invalidita ve smyslu § 17 pens. zákona č. 26/1929 Sb., nelze jako irelevantní vyloučiti skutečnost, že zaměstnanec vykonává dále své dosavadní zaměstnání (Boh. A 12.773/37).

Žal. úřad zjišťuje v nař. rozhodnutí jako nespornou skutečnost, že st-l vykonával fakticky své povolání u firmy A. E. G. Elektrizitäts-A. G. v Podmoklech v době jeho ohlášky k pensijnímu pojištění u Úřadovny B Všeobecného pensijního ústavu v Praze, která tam došla 28. května 1932. Přesto však žal. min. prohlásilo ohlášku tu za neúčinnou ve smyslu § 5 odst. 5 zákona č. 26/1929 Sb., vycházejíc z mylného právního názoru, že tento faktický stav je pro řešení sporné otázky invalidity st-lovy ve smyslu § 17 odst. 1 tohoto zákona irele-

vantní a že rozhodné jsou výhradně jen a především lékařské posudky. Vykládá si tedy žal. úřad toto ustanovení nesprávně a tím také nesprávně pojem pojistného případu, jak jej má na mysli předpis § 5 odst. 5. Proto odpírá také neprávem nesporné skutečnosti faktického výkonu povolání st-lem důkazní moc při rozhodnutí otázky jeho invalidity, ač právě tato skutečnost má podle zákona při řešení této otázky především rozhodující význam, a mylně pokládá také v té příčině za rozhodné jediné posudky lékařské.

Ježto podle toho naříkané rozhodnutí je založeno na mylném právním názoru, který se příčí zákonu, jak stížnost právem vytýká, bylo zrušeno podle § 7 zákona o nss č. 164/1937 Sb.

Č. 14.006.

C e s t y: Tím, že určitý pozemek je v pozemkové knize, resp. v seznamu veřejného statku zapsán jako cesta, není ještě prokázáno, že jde o veřejnou cestu.

(Nález z 10. prosince 1937 č. 3742/35-4.)

V ě c: Obec Třebohostice proti rozh. zem. úřadu v Praze z 5. března 1935 o veřejnosti cesty.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí se zrušuje.

D ů v o d y: Výměrem okr. úřadu ve Strakonících z 24. ledna 1931 bylo obci Třebohosticům z popudu stížnosti Jakuba Š. ze Zadních Zborovic na nesjízdnost veřejné cesty mezi Zadními Zborovicemi a Nahošínem, pokud vede katastrem obce Třebohostic, a vzhledem k vyjádření katastrálního měřického úřadu ve Strakonících, že cesta ta je cestou veřejnou, nařízeno podle § 21 zákona č. 46/1864 z. z. čes., aby zmíněnou cestu tak upravila, aby každý bez překážky mohl po ní jezdit.

Tento výměr byl nař. rozhodnutím potvrzen, v podstatě proto, že podle sdělení okr. soudu ve Strakonících je sporná cesta zapsána v seznamu II. knihy pro katastrální území Třebohostice jako veřejný statek.

Jednaje o stížnosti podané na toto rozhodnutí, uvažoval soud takto:

Nař. rozhodnutí je právě tak jako výměr prvé správní stolice opřeno o ustanovení § 21 zákona č. 46/1864 z. z. čes. Podle odst. 2 cit. zákonného předpisu má politický úřad, »shledala-li by se na silnici nějaká vada, kterou by se ježdění přetrhovalo, na orgánech předem a nejprve k tomu zavázaných žádati, aby nařídili pomoc, kteréž je potřeba . . .«. Výrazem »silnice« v tomto zákonném ustanovení sluší rozuměti i cesty v širším slova smyslu, jak bylo již dovozeno v nálezu Boh. A 12.443/36, na jehož důvody se v tomto směru podle § 30 odst. 3 jedn. řádu pro nss č. 191/1937 poukazuje.